

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2017/592,**1. detsember 2016,****millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL regulatiivsete tehniliste standarditega kriteeriumide puhul, mille alusel tehakse kindlaks, kas tegevust käsitatakse põhitegevusala kõrvaltegevusena****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 2 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Selle hindamine, kas isikud kauplevad oma arvel või osutavad kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentidega seotud investeerimisteenuseid liidus põhitegevusala kõrvaltegevusena, peaks toimuma grupi tasandil. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL ⁽²⁾ artikli 2 lõike 11 kohaselt koosneb grupp (varem „kontsern“) emaettevõtjast ja kõigist tema tütarettevõtjatest ning hõlmab üksuseid, kes asuvad liidus ja kolmandates riikides sõltumata sellest, kas grupi peakontor asub liidus või mitte.
- (2) Hindamiseks tuleks teha kaks testi, mis mõlemad põhinevad gruppi kuuluvate isikute kauplemistegevusel ja vajalikud arvutused tuleks teha varaklasside kaupa. Esimese testiga tuleks kindlaks teha, kas gruppi kuuluvatel isikutel on finantsturu mahu seisukohast vastavas varaklassis suur turuosa ja neilt tuleks seetõttu nõuda investeerimisühingu tegevusloa hankimist. Teise testiga tuleks kindlaks teha, kas gruppi kuuluvatel isikutel moodustavad oma arvel kauplemine või seoses kauba tuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega osutatavad investeerimisteenused grupi põhitegevusalast nii suure osa, et selliseid tegevusi ei saa käsitada grupi tasandil kõrvaltegevusena ja seepärast peaksid isikud hankima investeerimisühingu tegevusloa.
- (3) Esimese testiga võrreldakse varaklasside kaupa isiku kauplemistegevuse mahtu kauplemistegevuse üldmahuga liidus, et teha kindlaks kõnealuse isiku turuosa. Kauplemistegevuse mahu määramiseks arvatakse isiku üldise kauplemistegevuse mahust maha grupisisesest likviidsuse või riskijuhtimise jaoks tehtud tehingud, mis vähendavad objektiivselt mõõdetavalt äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud riske või millega täidetakse kauplemiskohas likviidsuse tagamise kohustused (nn privilegeeritud tehingud).
- (4) Kauplemistegevuse maht tuleks kindlaks määrata kaubatuletislepingute, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja nende tuletislepingute tingliku väärtuse brutosummaga viimase kolme aasta keskmisena. Turu üldmaht tuleks kindlaks määrata liidus täheldatud kauplemistegevuse alusel seoses iga varaklassiga, mille jaoks erandit taotletakse, sealhulgas lepingud, millega kaubeldakse liidus kauplemiskohtades ja nendest väljaspool.
- (5) Kuna kaubaturud erinevad mahu, turuosaliste arvu, likviidsuse taseme ja muude näitajate poolest märkimisväärselt, tuleb kauplemistegevuse mahu testides kohaldada eri varaklasside suhtes erinevaid künniseid.
- (6) Teine test hõlmab kahte meetodit, millega tehakse kindlaks kauplemistegevuse maht, et võrrelda seda grupi põhitegevuse mahuga. Et kajastada paremini erandit kasutada sooviva isiku aluseks olevaid tegevusi, viies samas

⁽¹⁾ ELTL 173, 12.6.2014, lk 349.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

regulatiivse koormuse ja testi rakendamise keerukuse miinimumini, esineb see test kahes vormis. Kapitalitest on alternatiiv kauplemistestile, et võtta arvesse selliste väga heterogeensete gruppide majanduslikku tegelikkust, kes peavad hindama, kas nende kauplemine on põhitegevusala kõrvaltegevus, sealhulgas gruppide puhul, kes teevad võrreldes oma suurusega märkimisväärsed kapitaliinvesteeringuid taristu loomisesse, transpordi- ja tootmisrajatistesse, samuti investeeringuid, mille riske ei ole kerge finantsturgudel maandada. Kuna teise testi mõlemad vormid katavad eri gruppide erinevaid aluseks olevaid majanduslikke olukordi, on mõlemad testid võrdset sobivad selle kindlaksmääramiseks, kas kauplemistegevus on konkreetse grupi põhitegevusala kõrvaltegevus.

- (7) Teise testi esimese meetodi alusel saadud kauplemistegevuse mahtu kasutatakse sellise äritegevuse näitajana, millega isik või grupp tegeleb põhitegevusena. Isikutel peaks seda näitajat olema lihtne ja kulutõhus kasutada, kuna see põhineb andmetel, mida tuli koguda juba esimese testi jaoks, kuid võimaldab samas otstarbekat testimist.
- (8) See näitaja sobib, kuna loetakse, et ratsionaalne riskikartlik üksus, nt kauba või lubatud heitkoguste väärtpaberite tootja, emitent, töötaja või tarbija, maandab oma põhitegevusala äritegevuse mahu riski kaubatuletisinstrumentide, heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide vastava mahuga. Seepärast on kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega seotud kogu kauplemistegevuse maht, mõõdetuna alusvara tingliku brutosummana, grupi põhitegevusala mahu sobiv näitaja. Kuna grupid, kelle põhitegevusala ei ole seotud kauba või lubatud heitkogustega, ei kasutaks kaubatuletisinstrumente ega lubatud heitkoguste väärtpaberite tuletisinstrumente riskimaandusvahendina, ei liigituks nende kauplemine kaubatuletisinstrumentide, heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega riskimaandamiseks.
- (9) Kaubatuletisinstrumentide kasutamist riski vähendava vahenina ei saa siiski käsitada ainuõige näitajana isiku või grupi kõigi põhitegevusena tehtavate äritegevuste puhul, kuna see ei pruugi arvesse võtta muid tuletisinstrumentidest tulenevate investeringuid põhivarasse. Selleks et korrigeerida grupi kaubatuletisinstrumentidega kauplemise mahu ja põhitegevusala tegeliku mahu võimalikku omavahelist mittevastavust, seda eelkõige väikeste gruppide puhul, peaks teise testi esimene meetod sisaldama kaitsemeedet, milles võetakse arvesse, et gruppi kuuluva isiku kauplemistegevus ei tohiks kõrvaltegevusena käsitamiseks ka ületada iga asjaomase varaklassi jaoks esimese testiga määratud mis tahes künnist teatava protsendi võrra. Mida suurem on spekulatiivse tegevuse osakaal grupi kogu kauplemistegevuses, seda madalam on esimese testi alusel määratud künnis.
- (10) Kaitsemeede, mis põhineb grupil, kes ei ületa iga asjaomase varaklassi jaoks esimese testi alusel määratud mis tahes künnist konkreetse protsendi võrra, on eriti oluline väga väikeste gruppide puhul, kelle üldine mõju asjaomasele kaubatuletisinstrumentidega kauplemisele on väike. Teisalt võidakse sellistelt gruppidele nõuda kulukate kauplemistegevuse analüüside tegemist, et teha kindlaks, kas see kauplemine vähendab riski või mitte, kusjuures analüüsi tulemuse alusel ei saa üheselt otsustada, kas kauplemistegevus on kõrvalist laadi. Teiselt poolt ei ole sellised grupid tavaliselt kauplemispõhise testi alternatiivina kapitalitesti tegemiseks suutelised. Selleks et vältida sellistele gruppidele tekkida võivat ebaproportsionaalselt suurt koormust, on asjakohane, et grupe, kelle kauplemistegevus iga asjaomases varaklassis moodustab alla viiendiku esimese testi alusel määratud künnisest, käsitletakse tegelevat kõnealuse kauplemisega põhitegevusala kõrvaltegevusena. Teise testi esimene meetod ei pruugi jällegi mõõta asjakohaselt nende isikute põhitegevust, kes teevad võrreldes oma suurusega märkimisväärsed kapitaliinvesteeringuid taristu loomisesse, transpordi- ja tootmisrajatistesse. Samuti ei võeta selles arvesse investeeringuid, mille riski ei saa maandada finantsturgudel. Seepärast peab teine test hõlmama teist meetodit, mis kasutab kapitalipõhist parameetrit, et mõõta, kas selline kauplemine on grupi põhitegevusala kõrvaltegevus.
- (11) Teise testi teine meetod kasutab gruppi kuuluvate isikute kõrvaltegevuse summa kaudse näitajana hinnangulist kapitali, mida finantssektoriväline grupp peaks hoidma kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentidega kauplemisest tulenevatele riskipositsioonidele (v.a privilegeeritud tehingutest tulenevad riskipositsioonid) omase tururiski puhuks. Baseli pangajärelevalve komitee toetusel väljatöötatud raamistikku, mida rakendatakse liidus kapitalinõuete direktiiviga, kasutatakse, et kohaldada positsioonide suhtes tingliku kapitali proportsionaalseid riskikaale. Selle raamistiku kohaselt määratakse kaubatuletisinstrumentide, heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide netopositsioonid kindlaks,

tasaarvestades eri liiki kaubatuletislepingute, heitkoguste väärtpaberite või nende tuletislepingute (näiteks futuurid, optsioonid, forvardid või ostutähed) lühikesed ja pikad positsioonid. Netopositsiooni kindlakstegemisel peaks tasaarvestus toimuma sõltumata lepinguga kauplemise kohast, lepingu vastaspoollest või lõpptähtajast. Asjaomase kaubatuletisinstrumenti, heitkoguste väärtpaberi või selle tuletislepingu brutopositsioon tuleks aga arvutada, liites sellist liiki lepingute netopositsioonid, mis on seotud konkreetse kauba, lubatud heitkoguse ühiku või selle tuletisinstrumentiga. Seega ei tuleks konkreetset liiki kauba tuletislepingute, lubatud heitkoguste lepingute või nende tuletislepingute netopositsioone omavahel tasaarvestada.

- (12) Teise testi teise meetodi alusel võrreldakse siis grupi hinnangulist kapitali kõnealuse grupi tegelikult kasutatud kapitaliga, mis peaks peegeldama grupi põhitegevuse mahtu. Kasutatud kapitali arvutamiseks lahutatakse grupi koguvahetust lühiajalised võlad. Lühiajaliste võlgade alla peaksid kuuluma võlad, mille arveldustähtaeg on 12 kuu jooksul.
- (13) Kõrvaltegevuse testide eesmärk on kontrollida, kas gruppi kuuluvad isikud, kellel ei ole direktiivi 2014/65/EL kohast tegevusluba, peaksid taotlema seda kaubatuletisinstrumentide, heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega seotud kauplemistegevuse suhtelise või absoluutse mahu tõttu. Kõrvaltegevuse testidega tehakse seega kindlaks kaubatuletisinstrumentide, heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega seotud tegevuste maht, millega gruppi kuuluvad isikud võivad tegeleda ilma direktiivi 2014/65/EL kohase tegevusloata, kuna need on grupi põhitegevusala kõrvaltegevused. Et hinnata tegevusloata grupiliikmete tegelikult kõrvaltegevuse mahtu, on seega asjakohane kasutada grupi kõrvaltegevuse mahu arvutamiseks kriteeriume, mis ei hõlma grupi nende liikmete tegevust, kellel on kõnealuse direktiivi kohane tegevusluba.
- (14) Selleks et turuosajalised saaksid tegutseda ja tegevust kavandada mõistlikult ja võtta arvesse tegevuse hooajalisust, peaksid arvutused testides, millega tehakse kindlaks, kas tegevust käsitletakse põhitegevusala kõrvaltegevusena, põhinema kolmeaastaselt perioodil. Seejärel peaksid üksused pädevale asutusele iga-aastase teate esitamiseks hindama, kas nad aasta lõikes ületavad ühte kahest künnisest, arvutades viimase kolme aasta keskmise. Selle kohustusega ei tohiks piirata pädeva asutuse õigust taotleda mis tahes ajal isikult aruannet selle kohta, mille alusel käsitleb kõnealune isik oma tegevust direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 1 punkti j alapunktide i ja ii kohaselt põhitegevusala kõrvaltegevusena.
- (15) Objektiivselt mõõdetavalt otseselt äritegevuse või selle rahastamisega seotud riske vähendavaid tehinguid ja grupisiseseid tehinguid tuleks käsitleda viisil, mis oleks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 648/2012⁽¹⁾. Seoses tuletisinstrumentidega tehtud tehingutega, mis objektiivselt mõõdetavalt vähendavad otseselt äritegevuse või selle rahastamisega seotud riske, on komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 149/2013⁽²⁾ siiski osutatud ainult tuletisinstrumentidele, millega ei kaubelda reguleeritud turgudel, samas kui direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõige 4 hõlmab kauplemiskohtades kaubeldavaid tuletisinstrumente. Seepärast tuleks käesolevas määruses samuti võtta arvesse tuletisinstrumente, millega kaubeldakse reguleeritud turgudel seoses tehingutega, mis objektiivselt mõõdetavalt vähendavad otseselt äritegevuse või selle rahastamisega seotud riske.
- (16) Mõnel juhul ei pruugi olla võimalik äririski maandada, kasutades otseselt seotud kaubatuletisinstrumenti lepingut, st lepingut, mille alusvara ja arvelduspäev on täpselt samad kaetava riski omaga. Sel juhul võib isik maandada riski kaudselt (*proxy hedging*), kasutades selleks tugeva korrelatsiooniga instrumente, nt instrumente, millel on erinev, kuid majandusliku käitumise seisukohast sarnane alusvara. Lisaks võivad isikud, kes sõlmivad

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 149/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kaudset kliirimiskorda, kliiringukohustust, avalikku registrit, juurdepääsu kauplemiskohale, finantssektoriväliseid vastaspooli ja nende börsiväliste tuletislepingute riskimaandamis-meetodeid, mida ei kliirita keskse vastaspooliga (ELT L 52, 23.2.2013, lk 11).

kaubatuletislepingud enda või grupi üldiste riskidega seotud riski maandamiseks, kasutada makro- või portfelli riskimaandust. Sellised makro-, portfelli või kaudse riskimaanduse kaubatuletislepingud võivad käesoleva määruse kohaldamisel teenida riskimaanduse eesmärki.

- (17) Kui kõrvaltegevuse testi tegev isik kasutab portfelli või makroriskimaandust, ei pruugi ta olla võimeline üks ühele seose loomiseks kaubatuletisinstrumentidega tehtud sellise konkreetse tehingu ja äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud konkreetse riski vahel, mis on tehtud riski maandamiseks. Äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud konkreetset riskid võivad olemuselt olla keerukad, nt hõlmata eri geograafilisi turgusid, tooteid, instrumentide tähtaegu või eri üksuseid. Selliste riskide maandamiseks sõlmitud kaubatuletislepingute portfell võib tuleneda keerukatest riskijuhtimissüsteemidest. Sellisel juhul peaksid riskijuhtimissüsteemid ennetama seda, et maandamata riskiga tehingud liigitatakse riski maandavateks tehinguteks, ja need peaksid andma piisavalt üksikasjaliku ülevaate riskimaandusportfelli, nii et spekulatiivsed komponendid eristatakse ja neid võetakse künniste juures arvesse. Positsioone ei tohiks liigitada äritegevusega seotud riske vähendavaks ainult seetõttu, et need üldiselt moodustavad osa riskivähendusportfelli.
- (18) Risk võib ajas muutuda ja et teha vajalikud kohandused, võib olla vaja algselt äritegevusega seotud riski vähendamiseks täidetud kauba- või lubatud heitkoguste tuletisinstrumente kompenseerida, kasutades täiendavaid kauba- või lubatud heitkoguste tuletislepinguid. Seega saab riskide maandamiseks kasutada kauba- või lubatud heitkoguste tuletislepingute kombinatsiooni, sealhulgas kompenseerivaid börsiväliseid tuletislepinguid, millega jäetakse välja sellised börsivälised tuletislepingud, mis ei ole enam seotud äririskiga. Samuti ei tohiks sellise riski muutumine, mille vähendamiseks on investeeritud kauba- või lubatud heitkoguste tuletisinstrumenti positsiooni, põhjustada hiljem kõnealuse positsiooni ümberhindamist, nagu see ei oleks algusest peale (*ab initio*) privilegeeritud tehing.
- (19) Käesolev määrus põhineb regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul, mille on komisjonile esitanud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA).
- (20) ESMA on korraldanud avalikud konsultatsioonid käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta, analüüsinud võimalikke seonduvaid kulusid ja kasu ning küsinud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010⁽¹⁾ artikli 37 kohaselt moodustatud väärtpaberituru sidusrühmade kogu arvamust.
- (21) Järjepidevuse huvides ja finantsturgude sujuva toimimise tagamiseks tuleb käesoleva määruse sätteid ja vastavaid direktiivi 2014/65/EL üle võtvaid siseriiklikke sätteid hakata kohaldama samast kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Künniste kohaldamine

Direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 1 punkti j alapunktides i ja ii osutatud isikute tegevusi käsitatakse grupi põhitegevusala kõrvaltegevustena, kui need tegevused vastavad artikli 2 tingimustele ja moodustavad vastavalt artiklile 3 grupi tasandi tegevustest väiksema osa.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

Artikkel 2

Üldise turu kauplemistevgevuse üldmahu künnis

1. Artiklis 1 osutatud tegevuste maht, arvatuna vastavalt lõikele 2, jagatuna lõike 3 kohaselt iga järgmise varaklassi kohta arvatud turu üldise kauplemistevgevuse üldmahuga, ei ületa järgmisi väärtuseid:

- a) 4 % metallide tuletisinstrumentide puhul;
- b) 3 % nafta ja naftatoodete tuletisinstrumentide puhul;
- c) 10 % kivisöe tuletisinstrumentide puhul;
- d) 3 % gaasi tuletisinstrumentide puhul;
- e) 6 % elektrienergia tuletisinstrumentide puhul;
- f) 4 % põllumajandustoodete tuletisinstrumentide puhul;
- g) 15 % muu kauba tuletisinstrumentide puhul (sealhulgas direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao lõikes 10 osutatud prahihindade ja kaubaga seotud tuletislepingud);
- h) 20 % lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide puhul.

2. Artiklis 1 osutatud ja gruppi kuuluva isiku liidus sooritatud tegevuse maht lõikes 1 osutatud varaklasside lõikes arvutatakse, liites vastava varaklassi kõigi selliste lepingute tingliku brutoväärtuse, milles kõnealune isik osaleb.

Esimeses lõigus osutatud liitmistehe ei hõlma lepinguid, mis tulenevad direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 4 viienda lõigu punktides a, b ja c osutatud tehingutest või lepingutest, mille osaline on gruppi kuuluv isik, kes on saanud tegevusloa vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiividele 2014/65/EL või 2013/36/EL ⁽¹⁾.

3. Lõikes 1 osutatud iga varaklassi üldine turu kauplemistevgevuse maht arvutatakse, liites kõigi selliste lepingute tingliku brutoväärtuse, millega ei kaubelda kauplemistevgevuse vastava varaklassi raames, ja mille osaline liidus asuv isik on, ja muude selliste lepingute tingliku brutoväärtuse kõnealuses varaklassis, millega kaubeldakse liidus asuvas kauplemistevgevuse artikli 4 lõikes 2 osutatud asjaomasele aastasele arvestusperioodil.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud koguväärtused esitatakse eurodes.

Artikkel 3

Põhitegevuse mahu künnis

1. Artiklis 1 osutatud tegevusi käsitatakse grupi tasandi tegevuste väiksema osana, kui nad vastavad ühele järgmistest tingimustest:

- a) kõnealuste tegevuste lõike 3 esimese lõigu kohaselt arvatud maht ei ületa 10 % lõike 3 teise lõigu kohaselt arvatud grupi kauplemistevgevuse kogumahust;
- b) lõigete 5 kuni 7 kohaselt arvatud ja kõnealuste tegevuste jaoks hinnanguliselt kasutatud kapital ei moodusta üle 10 % lõike 9 kohaselt arvatud põhitegevusala jaoks grupi tasandil kasutatud kapitalist.

2. Lõike 1 punkti a kohaldamisel tehakse järgmised erandid:

- a) kui artiklis 1 osutatud ja lõike 3 esimese lõigu kohaselt arvatud tegevuste maht moodustab üle 10 %, kuid alla 50 % grupi lõike 3 teise lõigu kohaselt arvatud kauplemistevgevuse kogumahust, loetakse kõrvaltegevused moodustavat grupi tasandil tegevustest väiksema osa üksnes juhul, kui kauplemistevgevuse maht iga artikli 2 lõikes 1 osutatud varaklassi puhul moodustab alla 50 % igale asjaomasele varaklassile artikli 2 lõikega 1 kehtestatud künnisest;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

b) kui lõike 3 esimese lõigu kohaselt arvatud kauplemistegevuste maht moodustab vähemalt 50 % lõike 3 teise lõigu kohaselt arvatud kauplemistegevuse kogumahust, loetakse kõrvaltegevused moodustavat grupi tasandi tegevustest väiksema osa üksnes juhul, kui kauplemistegevuse maht iga artikli 2 lõikes 1 osutatud varaklassi puhul moodustab alla 20 % igale asjaomasele varaklassile artikli 2 lõikega 1 kehtestatud künnisest.

3. Selleks et arvutada artiklis 1 osutatud tegevuste maht, mille on sooritanud gruppi kuuluv isik, liidetakse kõnealuse isiku artikli 2 lõikes 1 osutatud kõigis varaklassides sooritatud tegevuste mahud, kasutades samu arvutuskriteeriume, nagu on osutatud artikli 2 lõikes 2.

Grupi kauplemistegevuse kogumaht arvutatakse, liites kõigi selliste kaubatuletislingute, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentide tingliku brutoväärtuse, milles kõnealusesse gruppi kuuluvad isikud on osalised.

4. Lõike 3 esimeses lõigus osutatud liitmistehe ei sisalda lepinguid, mille osaline on gruppi kuuluv isik, kes on saanud tegevusloa vastavalt direktiivile 2014/65/EL või 2013/36/EL.

5. Artiklis 1 osutatud tegevuste sooritamiseks hinnanguliselt kasutatud kapital võrdub järgmiste summaga:

a) 15 % igast lühikesest või pikast netopositsioonist, korrutatuna kaubatuletisinstrumendi, lubatud heitkoguste väärtpaberi või selle tuletisinstrumenti hinnaga;

b) 3 % brutopositsioonist (lühike pluss pikk), korrutatuna kaubatuletisinstrumendi, lubatud heitkoguste väärtpaberi või selle tuletisinstrumentide hinnaga.

6. Lõike 5 punkti a kohaldamisel määratakse kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide netopositsioon kindlaks, tasaarvestades lühikesed ja pikad positsioonid:

a) konkreetse alusvaraga kaubatuletislingu liikide kaupa, et arvutada kõnealuse alusvaraga lepingu liikide lõikes netopositsioon;

b) lubatud heitkoguste lepingu raames, et arvutada selle lubatud heitkoguste lepingu netopositsioon või

c) lubatud heitkoguste tuletislingu liikide kaupa, et arvutada selle lubatud heitkoguste tuletislingu liikide netopositsioon.

Lõike 5 punkti a kohaldamisel võib omavahel tasaarvestada eri liiki lepingute netopositsioone, mille alusvara on sama kaup, või eri liiki tuletislinguid, mille alusvara on sama lubatud heitkoguste ühik.

7. Lõike 5 punkti b kohaldamisel määratakse kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletislingute brutopositsioon, liites alusvaraks oleva konkreetse kauba lepinguliikide, lubatud heitkoguste lepingute või alusvaraks oleva konkreetse lubatud heitkoguse ühiku lepinguliikide lõikes netopositsioonide absoluutväärtused.

Lõike 5 punkti b kohaldamisel ei või omavahel tasaarvestada eri liiki tuletislingute netopositsioone, mille alusvara on sama kaup, või eri liiki tuletislinguid, mille alusvara on sama lubatud heitkoguste ühik.

8. Hinnangulise kapitali arvutamine ei hõlma direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 4 viienda lõigu punktides a, b ja c osutatud tehingutest tulenevaid positsioone.

9. Kapital, mida kasutatakse grupi põhitegevuse sooritamiseks, on grupi koguvarade summa miinus tema konsolideeritud finantsaruandes kajastatud lühiajalised võlakohustused asjaomase aastase arvutusperioodi lõpus. Esimese lause kohaldamisel on lühiajalised need võlakohustused, mille lõpptähtaeg saabub kuni 12 kuu jooksul.

10. Käesolevas artiklis osutatud arvutuste tulemused esitatakse eurodes.

Artikkel 4

Arvutuskord

1. Artiklites 2 ja 3 osutatud kauplemistevuse ja kapitali mahu arvutamine põhineb päevase kauplemistevuse lihtsal keskmisel või sellise kauplemistevuse jaoks hinnanguliselt allokeeritud kapitalil arvutskuupäevale eelnenud kolme aastase arvutusperioodi jooksul. Arvutused tehakse igal aastal aastasele arvutusperioodile järgneva kalendriaasta esimeses kvartalis.
2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab aastane arvutusperiood perioodi, mis algab vastava aasta 1. jaanuaril ja lõpeb sama aasta 31. detsembril.
3. Lõike 1 kohaldamisel tuleb 2018. aastal kauplemistevuse mahu või kauplemistevuse jaoks hinnanguliselt allokeeritud kapitali arvutamiseks võtta arvesse kolme eelnevat aastast arvutusperioodi, mis algavad vastavalt 2015., 2016. ja 2017. aasta 1. jaanuaril, ning 2019. aasta arvutuse tegemisel võetakse arvesse kolme eelnevat aastast arvutusperioodi, mis algavad vastavalt 2016., 2017. ja 2018. aasta 1. jaanuaril.
4. Erandina lõikest 3 hõlmab päeva kauplemistevuste mahu või selliste tegevuste jaoks hinnanguliselt allokeeritud kapitali arvutamise arvutusperiood ainult kõige viimast aastast arvutusperioodi, kui täidetud on järgmised tingimused:
 - a) päevane kauplemistevuste maht või selliste kauplemistevuste jaoks hinnanguliselt allokeeritud kapital väheneb viimasel aastasel arvutusperioodil võrreldes esimesega kolmest arvutusperioodist üle 10 % ja
 - b) päevane kauplemistevuste maht või selliste kauplemistevuste jaoks hinnanguliselt allokeeritud kapital on kolmest aastastest arvutusperioodist viimasel madalam kui kahel eelneval arvutusperioodil.

Artikkel 5

Riske vähendavaks liigituvad tehingud

1. Direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 4 viienda lõigu punkti b kohaldamisel käsitatakse tuletisinstrumentidega tehtud tehingut objektiivselt mõõdetavalt äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud riske vähendavana, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:
 - a) see vähendab riske, mis tulenevad selliste varade, teenuste, sisendite, toodete, kaupade või kohustuste väärtuse võimalikust muutusest, mida isik või tema grupp omab, toodab, koostab, töötleb, osutab, ostab, kaubastab, rendib, müüb või saab või mille omamist, tootmist, koostamist, töötlemist, osutamist, ostmist, kaubastamist, rentimist, müümist või saamist ta oma tavapärase äritegevuse käigus põhjendatult eeldab;
 - b) tehing katab riske, mis tulenevad sellisest võimalikust kaudsest mõjust punktis a osutatud varade, teenuste, sisendite, toodete, kaupade või kohustuste väärtusele, mis on tingitud intressimäärade, inflatsioonimäärade, valuutakursside või krediidiriski kõikumisest;
 - c) tehing liigitub riskimaanduslepinguks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1606/2002 ⁽¹⁾ artikli 3 kohaselt vastu võetud rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele.
2. Lõike 1 kohaldamisel liigitakse riski maandavaks lepinguks selline leping kas eraldiseisvana või kombineerituna muude tuletisinstrumentidega, mille puhul finantssektoriväline üksus
 - a) kirjeldab oma sise-eeskirjades järgmist:
 - i) äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud riskide vähendamiseks portfelli kuuluvate kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletislepingute liigid ja nende sobivuskriteeriumid;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrus rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (EÜ) nr 1606/2002 (ELT L 243, 11.9.2002, lk 1).

- ii) seos portfelli ja portfelliga maandatavate riskide vahel;
 - iii) meetmed, mis on võetud selle tagamiseks, et kõnealuste lepingutega seotud tehinguid ei kasutataks ühelgi teisel otstarbel kui finantssektorivälise üksuse äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud riskide katmiseks ning et muuks otstarbeks kasutatava mis tahes tehingu saaks selgelt kindlaks määrata;
- b) võime anda portfellidest piisavalt üksikasjalik ülevaade kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide klasside, tähtaegade ja muude oluliste tegurite seisukohast.

Artikkel 6

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 3. jaanuarist 2018.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 1. detsember 2016

Komisjoni nimel

president

Jean-Claude JUNCKER
